

ΠΡΟΣΩΠΟ
Ο ΡΟΟΥΑΝ ΑΤΚΙΝΣΟΝ
ΑΦΗΝΕΙ ΟΡΙΣΤΙΚΑ ΠΙΣΩ ΤΟΥ
ΤΟΝ ΜΙΣΤΕΡ ΜΠΙΝ ΚΑΙ
ΑΦΟΞΙΩΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΣΕΛΙΔΑ 48

Από το 1952 που ηχογραφήθηκαν τα δύο πρώτα τραγούδια, οι σύλλογοι θαυμαστών του τραγουδιστή αυξάνονται σε όλη την Ελλάδα και οι εκδηλώσεις λατρείας γύρω από το πρόσωπό του επαναφέρουν έναν μύθο ο λα... Ελβις Πρίσλι

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ

Το φαινόμενο, 60 χρόνια μετά τον πρώτο δίσκο

Η

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ Ν. ΜΑΝΙΑΤΗ

ταν ένα τραγούδι έξω από τα νερά του. Λίγο μπασέικο. Το ημερολόγιο έγραφε 5 Ιουλίου 1952 όταν ηχογραφήθηκε το «Για μπάνιο πάω» του Απόστολο Καλδάρα για λογαριασμό της Columbia, με αφορμή τον καύσιμα εκείνου του καλοκαιριού.

Ο ερμηνευτής του θυμίζει - φωνητικά - τον Πρόδρομο Τσαουσάκη, έχει παχύ μουστάκι, έως τότε δούλευε στο εργοστάσιο της Λαυατζή, λίγο αργότερα στην ταβέρνα του Βουτσά στην Καλογρέζα και σε άλλες ταβέρνες μέχρι το πέρασμα του στη δισκογραφία - κατόπιν της βοήθειας του μπασζουζιού Σπύρου Καλφούπουλου, του μπάιτρου Στέλιου Χρυσίνη και του ακορντεονίστα Αλέκου Παπαγεωργίου - με το εν λόγω πρώτο του κομμάτι. Λέγεται Στέλιος Καζαντζίδης. Μάλιστα και παρά τον μετέπειτα μύθο που δημιουργείται γύρω από το όνομά του, εκείνο το πρώτο δισκογραφικό λάκτισμα είναι παραπάνω από απιχές. Και λίγο κόντευε να αποβεί μοιραίο για την εν γένει πορεία του αφού σημειώνει παταγώδη αποτυχία.

Με τον χρόνο που φεύγει κλείνουν και εξήντα χρόνια από την πρώτη αλλά και τη δεύτερη ηχογράφηση του Καζαντζίδη, που έμελλε να βάλει τα θεμέλια του μύθου του - μιλώ για το «δεν θέλω το κακό σου» των Γιάννη Παπαϊωάννου και Κίωτα Μάνεση που ηχογραφήθηκε τον Σεπτέμβριο του 1952 - και με αφορμή τα πρώτα τραγούδια του μεγάλου ερμηνευτή μία σειρά αφηρημάτων που έγιναν, όπως ραδιοφωνικές εκπομπές του γκουρού της ροκ Γιάννη Πετρίδη, επαναηχογραφήσεων το φαινόμενο Καζαντζίδη.

Έτσι η σημερινή δημοφιλία του, οι εκδηλώσεις λατρείας για το πρόσωπό του, έντεκα χρόνια μετά τον θάνατό του και εξήντα από τα πρώτα δύο τραγούδια του,

ενοσχύουν τον μύθο του πολύ περισσότερο όταν ανατρέχοντας στο στόμα του πρώτου τραγουδιού του πέφτεις πάνω σε μια αποτυχία για την εποχή. Ας δοθεί όμως τι είχε πει ο ίδιος ο Καζαντζίδης στον αξέχαστο Πάνο Γεραμάνη για την πρώτη του εμπειρία στο στούντιο: «Το πρώτο μου τραγούδι σε δίσκο "Για μπάνιο πάω", του Καλδάρα είδα ρεμπέτικο χρώμα. Ήταν από τα ελάχιστα λαϊκά τραγούδια με χορωδία. Γιατί τα μέλη της ορχήστρας ήταν καλλίφωνοι και έπαιζαν τον ρόλο μιας μικρής χορωδίας. Ο δίσκος δεν πούλησε, εγώ απογοητεύθηκα και παρά λίγο να κλείσει η πόρτα της Κολούμπια. Μερικοί, μόλις μπήκα στο στούντιο, με είδαν με διαφορετικό μάτι. Ήταν αγριεμένη η φάση μου απ' τις τυλαμαριές της Ομόνοιας και των εργοστασίων και μ' έβλεπαν σαν μαγκάκι».

ΦΛΟΓΕΡΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ. Ο νεαρός Στέλιος έχει μόλις βγει από ένα βρεσιβίβο και φλογερό ειδύλλιο με την τραγουδίστρια Σελβία Χανούση, ενώ οι επιρροές του από τον Πρόδρομο Τσαουσάκη - όπως προσνοήσαμε - είναι παραπάνω από εμφανείς. Λίγο μετά, ο Παπαϊωάννου, ο Χρυσίνης, ο Χιώτης και ο Καραπατάκης είναι αυτοί που καθοδηγούν τον νέο τραγουδιστή να βρει τη δικιά του ταυτότητα.

Και βέβαια η επιλογή του να εγκαταλείψει τα νικητεμένα κέντρα από 34 ετών αλλά και η αποουσία του από τη δισκογραφία (από το 1975 έως το 1987), το ευρύ ρεπερτόριό του, οι διάσημες κόντρες του, οι ερμηνευτικές ικανότητές του, τα ερωτικά του ειδύλλια, η ασκατική ζωή του στον Άγιο Κωνσταντίνο συναρμολόγησαν το φαινόμενο Καζαντζίδη, που εξήντα χρόνια μετά τις πρώτες ηχογραφήσεις του συνεχίζει να δεσποζει στο ελληνικό τραγούδι.

Το γραμματόσημο

Το γραμματόσημο με τον Στέλιο Καζαντζίδη κυκλοφόρησε το 2010, ως μέρος σειράς με πρόσωπα θρύλων του λαϊκού τραγουδιού. Οι προσπάθειες και οι πιέσεις συλλόγων φίλων του τραγουδιστή έπαιξαν καθαρνατικό ρόλο στην κυκλοφορία του

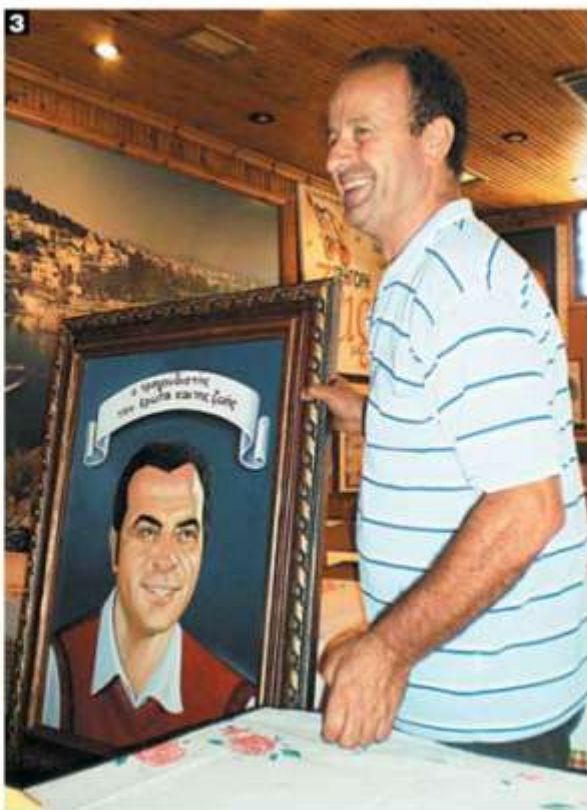

1 Ο Στέλιος Καζαντζίδης με παχύ μουστάκι την εποχή των πρώτων ηχογραφήσεων. Το έκοψε λίγο μετά τις πρώτες επιτυχίες του, καθ' υπόδειξη του Μανώλη Χιώτη που το είχε παρομοιάσει με βούρτσα

2 Φανατικός οπαδός του Καζαντζίδη ποζάρει σε μνημόσυνο του τραγουδιστή με φωτογραφία του σε πραγματικές διαστάσεις. Οι εκδηλώσεις λατρείας για τον λαϊκό βάρδο θυμίζουν αντίστοιχες για τον Ελβις Πρίσλεϊ

3 Ο πρόεδρος του Συλλόγου Φίλων Στέλιου Καζαντζίδη Εύβοιος «Υγάρκω», Χρήστος Κουτσάφτης, στα γραφεία τους στη Χαλκίδα

4 Φιάλη ούζου Υγάρκω που εμπορεύθηκε και κυκλοφόρησε ο ίδιος ο Καζαντζίδης και σήμερα αποτελεί φετίχ για τους οπαδούς του

37 ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΝΤΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ μετά τον θάνατο του Στέλιου Καζαντζίδη, η λατρεία για το πρόσωπό του δεν έχει τέλος. Ο ομογενής Κώστας Θώδης διδάσκει ελληνική γλώσσα στο Κρατικό Πανεπιστήμιο της Σταυρούπολης και ταυτόχρονα έχει την έγνοια της διδασκαλίας των τραγουδιών του λαϊκού βάρδου στη νεότερη γενιά της ομογένειας στη Ρωσία, έχοντας φτιάξει και ιστοσελίδα για αυτό τον λόγο.

Οι σύλλογοι φίλων Στέλιου Καζαντζίδη έχουν φτάσει επίσημα τους 37 σε όλη την Ελλάδα, ενώ μαζί με μία σειρά καφετειών-λεσκών που όμως δεν έχουν καταστατικό, ξεπερνούν τους πενήντα πέντε. Εδώ προσθέστε και μία σειρά συλλόγων από ομογενείς στο εξωτερικό (Νέα Υόρκη, Αυστραλία). Ο πιο δραστήριος (αυτός της Εύβοιας ή αυτός της Ελασσόνας που αριθμεί πάνω από 600 μέλη) μάλιστα έχουν ανοίξει τις δραστηριότητές τους γύρω από το όνομα του Καζαντζίδη, έχουν μετεξελιχθεί σε κύτταρα με φιλανθρωπική δράση, εκδηλώσεις σε γηροκομεία, συγκέντρωση τροφίμων και άλλα.

ΕΜΠΟΡΙΟ. Βεβαίως υπάρχει και η άλλη άποψη που θέλει τους συλλόγους, «μαγαζιά» που εκμεταλλεύονται τον λαϊκό τραγουδιστή, τυπώνουν ημερολόγια, μπρελόκ και μπλούζες με το πρόσωπό του. Κανείς βεβαίως δεν μπορεί να αρνηθεί πως η συγκρότηση συλλόγων - που άρχισε όταν ο Καζαντζίδης ήταν ακόμη εν ζωή - εκκινεί από την ανιδιοτέλεια και την αγάπη των θαυμαστών του που έντεκα χρόνια μετά τον θάνατό του ακούν τα τραγούδια του και δίνουν βροντερό «παρών» στο μνήμα του στο νεκροταφείο της Ελευσίνας κατά την επέτειο του θανάτου του (14 Σεπτεμβρίου).

Τα ανοιχτά τρανζιστορικά πάνω από τον τάφο του, η πρόσφατη προτομή του, το πρώτο φεστιβάλ που διοργανώθηκε στον αγαπημένο του Άγιο Κωνσταντίνο φέτος (τη δική του Γκρέισλαντ, αν τον παρομοιάσουμε με τον Ελβίς), ο διαγωνισμός ψαρέματος επίσης εις μνήμη του (θυμίζουμε πως υπήρξε φανατικός ψαράς), νέες εκδόσεις (πρόσφατα συγκεντρώθηκε όλη η αναλυτική δισκογραφία του από τον ερευνητή και εκπαιδευτικό Παναγιώτη Χατζηπανώγλου) συνθέτουν ένα πρωτότυπο για τα ελληνικά δεδομένα φαινόμενο.

Στην εποχή της φθίνουσας δισκογραφίας και της υποχώρησης του λαϊκού τραγουδιού, ο Καζαντζίδης επανέρχεται ως πόλος (τραγουδιστικός και κοινωνικός) με την πληθωρική παρουσία του, τους μύθους γύρω από το πρόσωπό του και τα 846 τραγούδια που ηχογράφησε σε πρώτη εκτέλεση, πολλά εκ των οποίων παραμένουν άψαχτα ακόμη και από το πιο φανατικό κοινό του.